

TIIVISTELMÄ
KUVA-
TAITTEEN
TALO

KUVATAITEEN TALO – UUSI ALKU YHDESSÄ TIIVISTELMÄ SELVITYKSESTÄ

TILAAJA

Suomen Taiteilijaseura

YHTEISTYÖSSÄ

Muu ry
Suomen Kuvanveistäjäliitto
Suomen Kuvataidejärjestöjen Liitto
Suomen Taidegraafikot
Taidemaalari liitto
Valokuvataiteilijoiden liitto
AV-arkki
Frame Contemporary Art Finland
Galleria Huuto
Kuvasto
Ornamo

Tässä tiivistelmässä esitellään Kuvataiteen talo -selvityksen keskeiset tulokset ja johtopäätökset.

Koko selvityksen voi lukea osoitteessa:

bit.ly/kuvataiteen_talo_selvitys

KUVATAITEEN TALO -SELVITYS

Riitta Heinämaa

TIIVISTELMÄN TOIMITUS

Rosa Kuosmanen / Suomen Taiteilijaseura

GRAAFINEN SUUNNITTELU

Days Agency

Hanketta on tukenut opetus- ja kulttuuriministeriö.

LISÄTIETOJA

Annukka Vähäsöyrinki
Toiminnanjohtaja, Suomen Taiteilijaseura
annukka.vahasoyrinki@artists.fi
p. +358 40 077 3105

Kuvataiteen talo on kahden- toista taideorganisaation käynnistämä hanke, joka selvittää visuaalisille taiteille omistetun talon perustamista Helsinkiin.

KUVATAITEEN TALO -hankkeessa etsitään uusia yhteistyömalleja sekä kuvataiteen ammattilaisia ja yleisöjä entistä paremmin palvelevia toimintamuotoja. Hankkeessa selvitetään, millaisia etuja kuvataidetoimijoiden yhteiset toimi- ja/ tai näyttelytilat ja entistä suurempi yhteistyö toisivat taidekentälle.

Selvitystyössä *Kuvataiteen talo – Uusi alku yhdessä* esitellään vaihtoehtoja sille, millainen toimintamalli voisi parhaiten soveltua visuaalisille taiteille omistettulle talolle, joka sijoittuisi Helsinkiin. Selvitystyön taustalla on tammikuussa 2020 ilmestynyt esiselvitys Kuvataiteen talon perustamisedellytyksistä. Esiselvityksen mukaan visuaalisen alan toimijoilla on vahva tahtotila kehittää toimintaansa ja ymmärrys taiteen toimintakentän muuttumisesta tulevaisuudessa.

Selvitystyön ja sitä edeltävän esiselvityksen ovat teettäneet seuraavat 12 visuaalisten alojen toimijaa: Suomen Taiteilijaseura ja sen jäsenliitot; MUU ry, Suomen Kuvanveistäjäliitto, Suomen Kuvataidejärjestöjen Liitto, Suomen Taidegraafikot, Taidemaalari liitto ja Valokuvataiteilijoiden Liitto sekä AV-arkki, Frame Contemporary Art Finland, Mehiläispesä ry (Galleria Huuto), Visuaalisen alan taiteilijoiden tekijänoikeusjärjestö Kuvasto ja Ornamo. Selvityshanketta on tukenut opetus- ja kulttuuriministeriö.

Selvityksen on laatinut selvityshenkilö **Riitta Heinämaa**. Hanketta on hallinnoinut Suomen Taiteilijaseura ja työtä ohjannut ohjausryhmä: puheenjohtaja **Teemu Mäki** (STS), **Alina Mänttari** (Taidemaalari liitto), **Tommi Nilsson / Jaakko Rustanius** (Kuvasto) ja **Vesa Vehviläinen** (AV-arkki). Ohjausryhmän sihteerinä on toiminut **Annukka Vähäsöyrinki** (STS).

Ohjausryhmän lisäksi selvitystyössä on kuultu 15 asiantuntijaa. Selvitystyön osana järjestettyyn neljään avoimeen työpajaan on osallistunut 140 visuaalisten alojen ammattilaista yhteensä 30 organisaatiosta ja vapaalta kentältä. Työpajoissa on erilaisten yhteiskehittämisen menetelmien ja työkalujen avulla työstetty eri teemoja Kuvataiteen talon toimintamallin kehittämiseen liittyen.

Esiselvityksen julkistamisen jälkeen hanketta edistämään on perustettu yhdistys. Kuvataiteen talo ry:n perustajajäseniin lukeutuvat AV-arkki, Frame Contemporary Art Finland, Mehiläispesä ry (Galleria Huuto), MUU ry, Suomen Kuvataidejärjestöjen Liitto, Suomen Kuvanveistäjäliitto, Suomen Taidegraafikot, Suomen Taiteilijaseura, Taidemaalari liitto, Valokuvataiteilijoiden liitto ja Kuvasto. Yhdistyksen puheenjohtajana toimii valokuvataiteilija **Joonas Ahlava**.

Kuvataiteen talo on pitkälle katsova ja kunnianhimoinen hanke.

KUVATAITEEN TALO ei ole pelkkä tilahanke, vaan sillä on suuri kuvataidepoliittinen merkitys. Kuvataiteen kenttä tarvitsee nostovoimaa, jonka avulla se voi uudistua ja vahvistua. Kuvataiteen talo tuo lisäarvoa Helsingille, mutta sen toiminta on myös valtakunnallisesti vaikuttavaa.

MISSIO

Kuvataiteen talo on valtakunnallinen nykytaiteen keskittymä, jonka toiminta muuttaa kuvataiteen kenttää ja sen rakenteita. Kuvataiteen talossa siirrytään yksin tekemisestä yhdessä tekemiseen, ja se tulee vahvistamaan kuvataiteen ja taiteilijan asemaa yhteiskunnassa.

VISIO

Kuvataiteen talon perustamisella halutaan saavuttaa seuraavia vaikutuksia:

1. vahvistaa nykytaiteen kohtaamista ja yleisösuhdetta,
2. edistää kuvataiteen saavutettavuutta, näkyvyyttä ja lähestyttävyyttä,
3. luoda kohtaamispaikka kaupunkilaisille, taiteilijoille ja taidekentän toimijoille,
4. harjoittaa teosmyyntiä osana yleisölle rakennettavia palveluita,
5. syventää Kuvataiteen talon toimijoiden asiantuntijuutta,
6. vahvistaa kuvataiteen edunvalvontaa,
7. tukea taiteilijan ammatinharjoittamista ja auttaa taiteilijaa menestymään,
8. synnyttää paikallista ja valtakunnallista yhteistyötä kuvataiteen kentällä,
9. solmia uusia kansainvälisiä taideyhteyksiä ja verkostoja,
10. kohentaa kustannustehokkuutta keskittämällä palveluja ja hankintoja,
11. tehdä aktiivista yhteistyötä Helsingin kaupungin ja sen eri toimialojen kanssa.

Kuvataiteen talon toimintamalli

KUVATAITEEN TALOLLE halutaan luoda verkostomainen, yhteistoimintaan ja asiantuntijuuteen perustuva toimintamalli, jossa korostetaan kollegiaalista toimintatapaa, kehitetään ja otetaan käyttöön edunvalvonnan hyviä käytäntöjä sekä panostetaan erilaisiin kumppanuuksiin.

Osana selvitystyötä kuvataiteen kentän toimijat ovat voineet osallistua työpajoihin, joiden avulla on hahmoteltu Kuvataiteen talon toimintamallia. Työpajatyöskentelyn lähtökohtana on ollut kuvataiteen kentän yhteistyörakenteet ja niiden kehittäminen toimintojen keskittämisen avulla. Kuvataiteen taloa käsittelevässä esiselvityksessä toimintamallia on hahmoteltu niin taiteilijanäkökulmasta (palvelut ja yhteisöllisyys) kuin yleisönäkökulmasta (sisältölähtöisyys).

VAHVA KOLLEGIAALINEN TOIMINTATAPA

Kuvataiteen talon toimintamalli perustuu vahvaan kollegiaalisuuteen, mikä tarkoittaa hankkeeseen osallistuvien yhteisöjen välistä kumppanuutta, yhteisiä tavoitteita, yhdessä tekemistä ja osaamisen jakamista. Yhteistyö voi liittyä niin sisältö- ja ohjelmistoyhteistyöhön, yhteiskäyttöisiin tiloihin ja tuotantorakenteisiin, henkilöstöresursseihin sekä kollegiaalisuuteen niin kumppaniorganisaatioiden henkilökunnan kuin taloa käyttävien taiteilijoiden välillä.

EDUNVALVONNAN PARHAAT UUDET KÄYTÄNNÖT

Kuvataiteen talon yhteisöt voivat yhdessä kehittää ja ottaa käyttöön kuvataiteen edunvalvontaan liittyviä käytäntöjä, jotka toimisivat hyvinä esimerkeinä kuvataiteen kentällä. Näitä ovat esimerkiksi yhtenäiset näyttelysopimukset, korvaustasot ja tekijänoikeuskäytännöt. Juurruttamalla uusia toimintamalleja vahvistetaan taidekentän rakenteita ja taiteilijoiden toimintaedellytyksiä. Koordinoitu kuvataiteen edunvalvonta vahvistaa kentän yhteistä ääntä ja tehostaa tavoitteiden saavuttamista. Edunvalvontaan sisältyvät myös ammatinharjoittamiseen tarjottava tuki ja palvelut kuvataiteilijoille.

Kuvataiteen talon toimintamalli perustuu vahvaan kollegiaalisuuteen.

HARKITUT KUMPPANUUDET

Kuvataiteen talon toimintamalli perustuu myös erilaisiin pitkäjänteisiin kumppanuuksiin. Hankkeessa halutaan ajatella laajasti ja avarakatseisesti, sillä yllättävätkin tahot voivat olla potentiaalisia kumppaneita. Mahdollisia kumppaneita ovat esimerkiksi alueen muut toimijat ja asukkaat, kuvataiteen ja muiden taidealojen toimijat, taidekoulut, kansainväliset taidetoimijat, päättäjät, taiteen rahoittajat sekä eri alojen yritykset.

KUVATAITEEN TALON PALVELUT JA KOHDERYHMÄT

Kuvataiteen talo tulee tarjoamaan laajan palveluvalikoiman, jota kehitetään eri kohderyhmien tarpeiden mukaan.

MAHDOLLISIA PALVELUJA	MAHDOLLISIA KOHDERYHMIÄ
Näyttelytoiminta	Hankepartnerien jäsenet
Näyttelytoimintaan liittyvä yleisötyö	Hankepartnerien nykyiset ja uudet yleisöt
Muu ohjelmatoiminta; mm. tapahtumat	Ammattikuvataiteilijat pääkaupunkiseudulla
Kuvataiteeseen liittyvä harrastaja-toiminta	Ammattikuvataiteilijat valtakunnallisesti
Taidelainaamo ja teosmyynti	Taiteen ostajat ja taidekeräilijät
Taidekirjakauppa (vrt. museokauppa)	Taideopiskelijat
Taiteilijaresidenssi / Yhteisöresidenssi	Taiteen tutkijat
Studiotyötila (Makerspace, Fab-lab)	Media ja kuvataidekriitikot
Taiteilijoiden mentorointi ja koulutus	Taide- ja kulttuuripoliittiset päättäjät
Muut palvelut taiteilijoille	Museokorttien haltijat (n. 185 000 kpl)
Kahvila / ravintola	Matkailijoiden määrä (Hki v. 2019 n. 4,5 milj. yöpymistä, 54 % ulkomaalaisia)

Kuvataiteen talon hallinnolliset ratkaisut

KUVATAITEEN TALON tarpeisiin parhaiten soveltuva hallintomalli riippuu hankkeeseen osallistuvista yhteisöistä. Yhteisöillä on erilaiset toiminnot, toimintatavat ja työkulttuurit, minkä lisäksi yhteisöt ovat erikokoisia, myös budjeiteiltaan. Hallintomallin suunnittelussa kannattaa myös huomioida, että hankkeeseen osallistuvat yhteisöt voivat vaihtua ajan mittaan. Keskeistä on löytää tasapaino yhteisöjen itsenäisyyden ja yhdessä tekemisen välillä. Hankkeeseen osallistuvilla yhteisöillä on oltava tunne siitä, että oma toiminta kehittyy uuden tilan myötä.

Kuvataiteen talon hallinnointia ja ylläpitoa varten on useita vaihtoehtoja, kuten säätiömuoto, yhdistys, osuuskunta, kiinteistöosakeyhtiö tai tiettyjen yhteisten palvelujen yhtiöittäminen. Työpajatyöskentelyssä pohdittiin, että uusi hallintomalli ei saisi olla liian raskas, eikä myöskään liudentaa oman yhteisön organisatorisia rajoja ja identiteettiä, vaikka talon konsepti perus-

tuu yhdessä tekemiselle. Valtaosa suhtautui myönteisesti siihen, että Kuvataiteen talo ry:n toimintaa kehitetään eteenpäin. Eri hallintomallien johto- ja päätöksentekorakennetta esitellään tarkemmin selvityksessä.

Työpajoissa todettiin, että hankkeeseen osallistuvien yhteisöjen tulee pohtia, mitä samankaltaisia

toimintoja ja päällekkäisiä työtehtäviä tulisi jatkossa yhdistää. Työtehtävien jakoa organisoimalla voitaisiin luoda uudenlaisia, osaamista syventäviä asiantuntijatehtäviä. Työpajatyöskentelyn avulla on myös mietitty, mitä palveluja tai hankintoja Kuvataiteen talossa kannattaisi keskittää ja kilpailuttaa yhdessä. Keskitettyä hankintaa pidetään järkevänä ratkaisuna monissa asioissa esimerkiksi hallintoon, kiinteistöön, viestintään ja markkinointiin sekä näyttelytekniikkaan liittyen.

Keskeistä on löytää tasapaino yhteisöjen itsenäisyyden ja yhdessä tekemisen välillä.

Kuvataiteen talon näyttelytoiminta

TYÖPAJOISSA ON pohdittu Kuvataiteen talon profilia suhteessa muihin toimijoihin kuvataiteen kentällä. Osallistujat olivat yhtä mieltä siitä, että Kuvataiteen talosta ei pidä yrittää tehdä museon tai taidehallin kilpailevaa toimijaa, vaan se voisi profiloitua kodikkaaksi ja rennoksi taidekeskittymäksi, jossa tarjoutuu mahdollisuus nähdä tuoretta ja korkeatasoista nykytaidetta isossa mittakaavassa. Laajasta tarjonnasta huolimatta Kuvataiteen talossa haluttaisiin säilyttää kivijalkagallerioiden henki.

Kuvataiteen talo -esiselvityksessä kävi ilmi, että hankepartnerit ovat motivoituneita kehittämään talon näyttelytoimintaa kokonaisuutena. Näyttelytoiminta edellyttää ennakkoluulotonta ja avarakatseista asennetta hankkeeseen osallistuvilta yhteisöiltä. Kuvataiteen talon näyttelytoimintaa ohjaavien arvojen on oltava samansuuntaisia kuin yhteisöjen jo olemassa olevat arvot, kuten toiminnan läpinäkyvyys, taiteellinen taso, saavutettavuus, ammattilaisuus ja kestävyys. Työpajatyöskentelyssä linjattiin, että Kuvataiteen talossa tulee huomioida moninaisuus ja yhdenvertaisuus kaikilla toiminnan osa-alueilla. Tämä

edellyttää yhteiskuntaa marginaalista tarkastelevien toimijoiden osallistamista hankkeeseen, mitä on työpajatyöskentelyn aikana jo tehty.

Hankepartnerit ovat motivoituneita kehittämään talon näyttelytoimintaa kokonaisuutena.

Kuvataiteen talon näyttelytoiminnassa keskeistä on taiteilijalähtöisyys ja huolenpito: taiteilijaa tuetaan tekemään mahdollisimman onnistunut näyttely tarjoamalla palveluja ja tuotannollista tukea näyttelyprosessin eri vaiheissa.

Lisäksi talon palveluksessa tulisi olla teosmyyntiin ja yleisötyöhön erikoistuneita henkilöitä. Kuvataiteen talossa huomioidaan taiteilijan elämän ja uran pitkä kaari eri vaiheineen. Esimerkiksi taiteilijoiden mentorointi, uraneuvonta ja verkostoituminen olisivat tervetullutta toimintaa. Erilaisten palvelujen avulla edistetään taiteilijoiden ammatillista kehittymistä, työllistymistä ja kansainvälistymistä.

Lisäksi työpajatyöskentelyssä nousi esiin maksuttoman näyttelytilan tärkeys taiteilijoille. Taiteen ja kulttuurin kentällä meneillään oleva kehitys viittaa siihen, että taidealan toimijat pyrkivät yhä useammin tarjoamaan taiteilijoille maksuttoman näyttelytilan, näyttelypalkkion ja tuotantotuen. Näiden hyvien käytäntöjen toivotaan konkretisoituvan myös Kuvataiteen talossa.

NÄYTTELYTOIMINNAN JÄRJESTÄMINEN

Selvityksessä kartoitettiin Kuvataiteen talon näyttelytarjontaan kohdistuvia tarpeita. Esiin nousi erityisesti toive erityyppisille näyttelyille ja taiteellisille projekteille. Talossa pitäisi voida järjestää sekä näyttelyitä, joihin on pitkä valmistautumisaika, että nopealla aikataululla toteutettavia projekteja. Myös näyttelyaikojen kestoon toivotaan joustoa. Näyttelytoiminnan rytmittämiseen liittyy myös kysymys avajaisten koordinoimisesta.

Kuvataiteen taloon toivotaan eri kokoisia näyttelytiloja, joista ainakin yksi suuri näyttelytila olisi kaikkien talon yhteisöjen käytössä. Iso näyttelytila mahdollistaisi muun muassa teosmyyntitapahtumien, kansainvälisten näyttelyiden sekä Nuoret-näyttelyn järjestämisen nykyistä isommassa mittakaavassa, tuoden lisää näkyvyyttä nykyaiteelle.

Työpajatyöskentelyssä paljon keskustelua ja mielipiteitä herätti kysymys siitä, tulisiko Kuvataiteen taloon sijoittuvilla yhteisöillä olla mahdollisuus omaan näyttelytilaan. Selvityksessä on tyypitelty muutamia tilankäyttöön liittyviä vaihtoehtoja, joista voi jatkojalostaa erilaisia variaatioita.

Työpajatyöskentelyssä korostettiin, että Kuvataiteen talossa yhteisten näyttelyvalintojen tulisi pohjautua demokraattiseen, mutta silti rohkeaan päätöksentekoon. Valinnoissa tulee taata näkemysten monipuolisuus, vapaus ja demokraattisuus. Monet taiteilijoista pitävät vertaisarviointia ja avointa hakua tärkeänä, mutta myös kuratoinnilla tulee olla paikkansa Kuvataiteen talon näyttelytoiminnassa.

Monet taiteilijoista pitävät vertaisarviointia ja avointa hakua tärkeänä.

Näyttelytoiminnassa on paljolti kyse siitä, miten suuri valmius ja tahtotila yhteisöillä on yhdessä tekemiseen. Aito yhdessä tekeminen perustuu siihen,

että kaikki osallistuvat sitoutuneesti ja tasavertaisesti myös näyttelytoiminnan kehittämiseen kokonaisuutena. Mukana on erityyppisiä näyttelytoimijoita, joista Suomen Taiteilijaseuran jäsenliittojen galleriat painottuvat välinekohtaiseen näyttelytoimintaan.

Kuvataiteen talon tilaratkaisu

KUVATAITEEN TALON SIJAINTI

Yksi Kuvataiteen talo -esiselvityshankkeen johtopäätöksistä oli kartoittaa lähemmin kahta sijaintivaihtoehtoa, Kampissa sijaitsevaa Kaartin Lasarettina tunnettua korttelia ja Sörnäisissä sijaitsevaa Suvilahden voimala-aluetta. Kaartin Lasaretti on poistunut markkinoilta selvitystyön aikana ja Suvilahdesta on muodostunut ensisijainen kohde Kuvataiteen talolle. Muista tilavaihtoehdoista esiin on noussut esimerkiksi Lapinlahti, Orionin entiset tilat

Vallilassa, Hanasaaren voimalaitoksen alue Sörnäisissä, Kaapelitehdas, Myyrmäki ja Itäkeskus.

Suvilahdessa Kuvataiteen talolla voisi olla synergiaa muiden taidetoimijoiden ja tapahtumien kanssa.

Suvilahden hyvinä puolina on mainittu muun muassa HAM Helsingin taidemuseota koskevat suunnitelmat, Taideyliopiston ja Teurastamon läheisyys sekä Kalasatamassa sijaitseva taiteilijatalo Ars Longa. Suvilahdessa Kuvataiteen talolla voisi

olla synergiaa muiden taidetoimijoiden ja erilaisten tapahtumien kanssa. Lisäksi Suvilahden liikenneyhteydet ovat hyvät. Usean eri toimijan sijainti alueella lisäisi ohjelmatarjontaa ja vahvistaisi Suvilahden vetovoimaa kiinnostavana kaupunkikulttuurin alueena sekä paikallisen yleisön että matkailijoiden keskuudessa.

Sörnäisissä sijaitsevaan Suvilahden entisen sähkövoimalan ja kaasulaitoksen alueeseen kuuluu yhdeksän rakennusta, kaksi kaasukelloa ja piha-alue. Suvilahti käsittää Kuvataiteen talon kannalta ainakin neljä kiinnostavaa vaihtoehtoa:

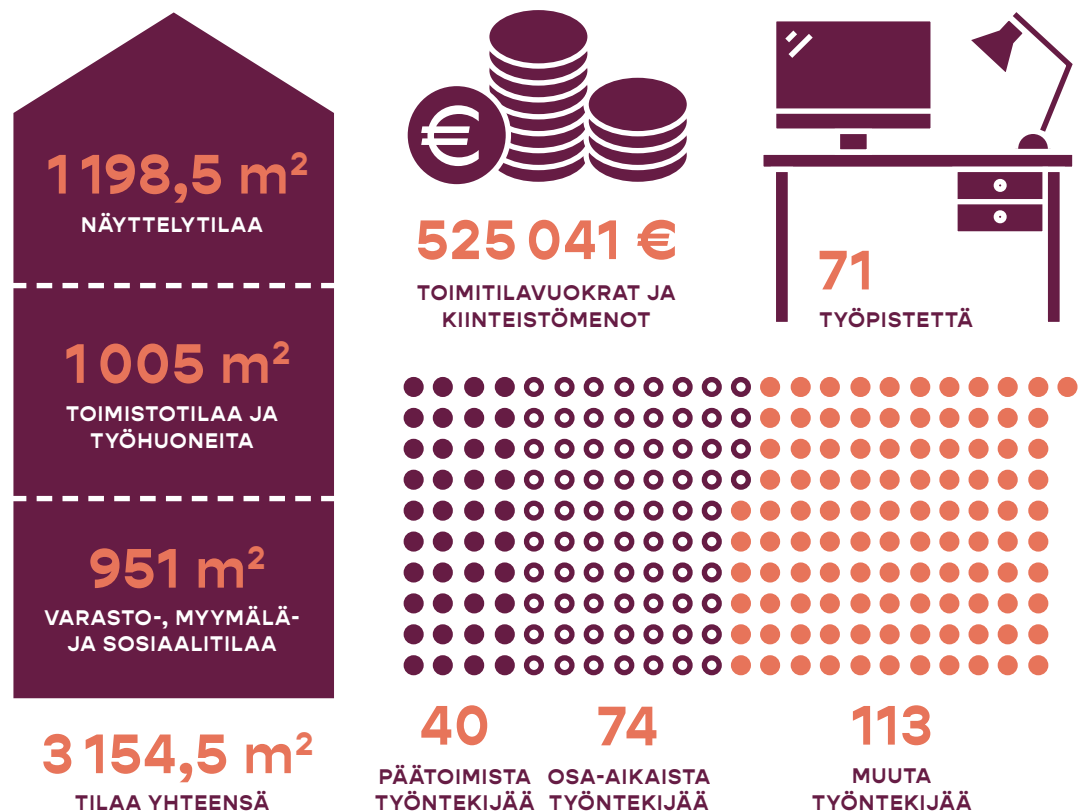
1. vanhassa sähkölaitoksessa sijaitseva Kattilahalli
2. teräksinen kaasukello (Kaasukello 2)
3. suunnitteilla oleva tapahtumakortteli (Suvilahti Event Hub Oy)
4. uudisrakennuksen rakentaminen alueelle

Kaikki Suvilahden alueen tontit ja rakennukset ovat Helsingin kaupungin omistamia ja ylläpitämiä. Tapahtumakäytössä olevaa Kattilahallia hallinnoi Kiinteistöyhtiö Oy Kaapelitalo ja muu alue on Helsingin kaupunkiympäristön toimialan vastuulla.

KUVATAITEEN TALON TILOJEN KÄYTTÖTARKOITUS JA HALLINNOINTI

Kuvataiteen talon tilatarpeita, tiloihin kohdistuvia erityisvaatimuksia ja alueellista sijaintia on pohdittu työpajatyöskentelyn avulla. Taustamateriaalina käytettiin Kuvataiteen taloa käsittelevää esiselvitystä, johon on kerätty tiedot esiselvityshankkeen käynnistäneiden hankepartnerien käytössä olevista tiloista. Organisaatiot esittivät näkemyksensä myös siitä, mihin tarkoitukseen ne tarvitsevat tiloja jatkossa.

HANKEPARTNEREIDEN NYKYISET TILARATKAISUT JA HENKILÖSTÖMÄÄRÄ

Työpajatyöskentelyn pohjalta on hahmoteltu Kuvataiteen talon tulevien toimintojen ja käyttäjien minimi- ja maksimitarpeita. Päätökseen tilojen koosta ja niihin tulevista eri toiminnoista vaikuttavat niin Kuvataiteen taloon sijoittuvien yhteisöjen tarpeet kuin hankkeen taloudelliset reunaehdot. On todettu esimerkiksi, että Kuvataiteen talo ei pyri ratkaisemaan taiteilijoiden työtilaongelmia pääkaupunkiseudulla. Silti mahdollisuus residenssiin

ja yhteiskäyttöiseen työtilaan sekä taiteilijoille että kuraattoreille palvelisi Kuvataiteen taloa niin valtakunnallisesti kuin kansainvälisesti. Hahmotelmat mahdollisiksi tilaratkaisuiksi esimerkiksi näyttely-, yleisö- toimistotilojen osalta on esitelty tarkemmin selvityksessä.

Kuvataiteen taloa varten kyseeseen voi tulla korjausrakentamista edellyttävä kiinteistö tai uudisrakennuksen rakentaminen.

Kuvataiteen taloa varten kyseeseen voi tulla korjausrakentamista edellyttävä kiinteistö tai

uudisrakennuksen rakentaminen, joko vuokraamisen tai omistamisen kautta. Selvitystyön käynnistäneet hankepartnerit näkevät omistamisen vuokrausta myönteisempänä vaihtoehtona. Kiinteistön omistamiseen ja vuokraamiseen liittyviä vahvuuksia ja heikkouksia esitellään selvityksessä.

Kuvataiteen talon vaikuttavuus

AMMATTILAISNÄKÖKULMA: Mitä taide- ja kulttuuripoliittista muutosta Kuvataiteen talon avulla tavoitellaan?

Kuvataiteen talo lisää yhteistyötä kuvataiteen kentällä. Kuvataiteen talossa tavoitellaan alan äänen ja aseman vahvistamista yhteiskunnassa tekemällä yhdessä, ei vain yhteistyössä. Kuvataiteen talon lisää kuvataidealan näkyvyyttä ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Kuvataiteen talo tarjoaa mahdollisuuden esimerkiksi taide- ja kulttuuripoliittisten avausten ja taiteen esittämiseen liittyvien kokeilujen toteuttamiseen. Voimavarojen yhdistämisen avulla Kuvataiteen talossa helpotetaan yhteisöjen omia prosesseja.

YLEISÖNÄKÖKULMA: Mitä myönteisiä vaikutuksia Kuvataiteen talon perustamisella halutaan saavuttaa?

Kuvataiteen talo ei ole museo, taidehalli eikä galleria vaan se muodostaa uudenlaisen taidekeskittymän. Kuvataiteen talon kautta museoiden ja taidehallien kävijät voivat löytää myös gallerioihin ja kuvataidetapahtumiin, mikä tuo uutta yleisöä koko kuvataiteen kentälle. Teosmyynti on osa yleisölle rakennettavia palveluita, kuten myös aiempaa suurempi panostus yleisötyöhön ja entistä pidemmät aukioloajat.

KAUPUNKIKEHITTÄMISEN NÄKÖKULMA: Miten Kuvataiteen talo edistää Suvilahden alueen (tai muun sijaintialueen) kehittämistä?

Kuvataiteen talon myötä kuvataidepalvelut laajenevat ydinkeskustasta alueille, joissa niitä ei vielä vahvasti ole, vaikka itäinen kantakaupunki on taide- ja kulttuuriväen asuttamaa. Uusi kuvataidekohde voi olla myös vahva matkailuvaltti Helsingille.

Suosituksset jatkotoimenpiteiksi

1. SIJAINTIKARTOITUS JA TILASELVITYS

Kaapelitehdas ja Suvilahden alue ovat oivia esimerkkejä siitä, miten Helsingissä on otettu vanhoja teollisuusympäristöjä taiteen ja kulttuurin käyttöön. Helsingin kaupunki voisi edesauttaa myös Kuvataiteen talon syntyä osoittamalla sille potentiaalisia sijaintipaikkoja reunaehtoineen. Ensisijainen vaihtoehto Kuvataiteen talon sijainnille olisi Suvilahden alue.

Mahdollisen vuokrauskohteen osalta tulisi laatia tilaselvitys, jossa käydään läpi kiinteistön, sisätilojen ja maaperän kunto, niiden muokkausmahdollisuudet, suojelukysymykset, tekniset seikat sekä laatia alustava ehdotus tilojen soveltamisesta Kuvataiteen talon käyttöön. Lisäksi tilaselvityksen tulisi sisältää taloudellinen arvio korjausrakentamisen, remontin ja arkkitehtonisen suunnittelutyön osalta, sekä arvio remontin aikataulusta ja kiinteistön tulevista ylläpito- ja käyttökuluista. Selvityksessä huomioitaisiin ja tuotaisiin ilmi Suvilahden alueen muu kehittäminen, kuten liikenneyhteydet.

Korjausrakentamista edellyttävän vuokrattavan kiinteistön lisäksi tulisi selvittää myös muita vaihtoehtoja, kuten uudisrakentaminen ja mahdollisuus integroida Kuvataiteen talo johonkin muuhun suunnitteilla olevaan tilahankkeeseen Suvilahden alueella. Kuvataiteen talo ry on käynyt asiasta alustavia neuvotteluja Suvilahti Event Hub Oy:n kanssa.

2. MONIKANAVAINEN RAHOITUSMALLI

Kuvataiteen taloa varten tulisi alusta asti rakentaa monikanavainen rahoitusmalli, joka muodostuisi hankkeeseen osallistuvien yhteisöjen omarahoituksesta sekä valtion, Helsingin kaupungin ja yksityisen sektorin (säätiot ja rahastot) rahoituksesta. Aiemmissa taide- ja kulttuurialan tilahankkeissa on usein päädytty ratkaisuun, jossa valtion ja Helsingin kaupungin rahoitusosuus on yhtä suuri.

3. LAAJA-ALAINEN VAIKUTTAMISTYÖ

Esiselvitys- ja selvityshankkeen puitteissa on käyty laajaa kuvataiteen kentän sisäistä keskustelua Kuvataiteen talosta. Jatkossa tulee rakentaa vahvaa vuoropuhelua poliittisten päättäjien, yhteiskunnallisten vaikuttajien, strategisten kumppaneiden ja yleisön kanssa, sillä Kuvataiteen talon on saatava nostetta myös muualta kuin taiteilijoiden parista. Vahvan vaikuttamisen ja sidosryhmätyön avulla luodaan yhteinen tahtotila Kuvataiteen talon perustamista varten.